

значну частку продукції – близько 25 % переробним підприємствам за цінами нижчими ніж на ринку в 1,5-2 рази.

Аналіз помісячної динаміки закупівельних цін на плоди і ягоди свідчить, що найвищими вони були в червні-вересні (за всіма каналами реалізації сільськогосподарськими підприємствами) – у 2021 р. 7,6-10,0 тис. грн за 1 т.

Однією з основних причин незадоволення попиту населення плодами вважається криза їх промислового виробництва, що проявляється у скороченні площ плодоносних насаджень – за 2018-2022 рр. в 1,5 рази, низького рівня урожайності через недотримання технологій вирощування та догляду за багаторічними насадженнями – 7-9 т/га. Також на формування попиту і пропозиції на свіжі плоди суттєво впливають ціни та доходи.

Коливання попиту населення на плодове продукцію залежно від зміни доходів та цін ще раз підтверджує, що ефективність кон'юнктури вітчизняного ринку неможливо досягнути класичним способом – саморегулювання попиту та пропозиції. За низької купівельної спроможності, плоди для населення не вважаються продуктами харчування першої необхідності і стають взаємозамінними відносно інших. Така ситуація зумовлює необхідність державної підтримки промислового садівництва з ціллю розширення пропозиції вітчизняних плодів та встановлення прийнятних цін відносно доходів споживачів особливо під час війни.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Food and Agricultural Organization of the United Nations. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.fao.org/faostat/en/#home>
3. Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України / за ред. О. М. Прокопенко. Київ : Держстат, 2022. 57 с.
4. Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 780. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2016-%D0%BF#Text>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>

***Сорока Вікторія**
студентка 1 курсу
Брюхачова Інна, к.с.-.г.н.,
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕСУРСІВ ТА ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ

Екологічна переробка продукції тваринництва є невідомою складовою сталого розвитку сучасного суспільства. Оптимальне поєднання та збереження ресурсів та ефективного використання відходів в процесі обробки відіграє ключову роль у збереженні економічної стійкості. В даній роботі досліджується важливість

**Discussion panel 1 «Global Issues: Food Security.
The importance of agriculture in solving global problems of mankind»**

здійснення комплексних заходів з мінімізації впливу тваринництва на навколишнє середовище через оптимізацію технологічних процесів переробки, використання передових методів обробки відходів та впровадження інноваційних технологій у виробництві. Щоб забезпечити чисте навколишнє середовище та по мінімуму його забруднювати включаючи зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферу, зниження обсягу відходів та їх повторне використання в цілях виробництва корисних продуктів, а також покращення якості навколишнього середовища та забезпечення збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь.

На сьогодні найбільш гострою проблемою є переробляти та утилізувати тверді відходи щоб не наносити шкоди екології. Найбільшим зауваженням є відношення громадян до твердих відходів, котрий перешкоджає впровадженню прогресивних нових технологій. Тому як що починати говорити про екологічну культуру потрібно починати саме з людства та їхньої відповідальності.

В багатьох країнах саме об'єм тваринницьких відходів у 5 разів вище об'єму всіх побутових відходів. Тваринницькі відходи є найбільш багатими вмістовними на такі мінеральні речовини як азот, фосфор, калій та інше. Сільське господарство в окремих випадках викликає запахи таким чином забрудню повітря речовинами що шкідливо впливають на рослин, тварин, та людей. Значна частина запахів походить від гною, на великих господарствах де утримують худобу у великих кількостях стає проблемою. При цьому в повітрі стає більший вміст аміаку та інших смердючих речовин, також це шкодить забрудненню ґрунту.

Утилізація гною один з найважливіших аспектів утилізації відходів тваринництва. Під час зберігання гною можуть просочуватися шкідливі речовини тим самим забруднювати поверхневі води. Щоб уникнути таких проблем гній повинен зберігатися правильно щоб він не завдавав шкоду екології, а навпаки приносив користь. Для зберігання гною відводять спеціальні місця. Гній є одним з найпоширенішим органічним добривом. Характеристика гною залежить від кормового раціону. Свіжий гній за своєю поживністю дуже бідний, а найбільша кількість поживних речовин знаходиться в гної в період його розігрівання. При зниженні температури бактерії різко зменшуються.

Компостування як метод переробки підходить для утилізації речовин що мають органічне значення, наприклад папір рослини залишки харчові відходи. Процес компостування проходить через деякий час розкладом органічних речовин продукт використовується в збагаченні земельної ділянки при оранці також при висаджуванні розсади. Такий спосіб може використовувати на підприємствах виготовлення та переробки органічної сировини або також на індивідуальних господарствах.

Також є ще один спосіб переробки продукції для користі це технологія плазмової переробки заснована на принципі обробки відходів при високих температур. При такій технології відходи не розкладаються, а перетворюються на газ що допомагає отримати такі компоненти як екологічний шлак.

Збереження природних ресурсів такі як вода в шляху переробки також надмірно важливе. Вода є незамінним ресурсом яка відіграє важливу роль у всіх

процесах життєдіяльності. Забезпечує життя для живих організмів та функціонування всіх природних компонентів. Вода необхідна для гідратації тварин. Вона допомагає тварині підтримувати нормальну температуру тіла розчиняє поживні речовини та вітаміни яке забезпечує нормальну продуктивність та нормальне функціонування органів. Також при очищенні та знезараженні вода використовується для промивання приміщень та знезараження сировини та продуктів. Теплова обробка найчастіше використовується в переробці продуктів для збереження їхньої безпеки, збереження та покращення якості. На сьогодні вже є така проблема як нестача водного ресурсу. Основні проблеми використання та охорони водних ресурсів є забруднення водою шкідливими викидами.

Екологічна переробка продукції тваринництва є невід'ємною частиною сталого розвитку, оскільки вона сприяє збереженню економічної стійкості та зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище. Оптимізація технологічних процесів переробки, використання передових методів обробки відходів та впровадження інноваційних технологій є ключовими для досягнення цієї мети. Зокрема, утилізація гною, компостування та плазменна переробка є ефективними методами зниження впливу тваринництва на навколишнє середовище. Крім того, збереження природних ресурсів, зокрема води, під час процесів переробки є надзвичайно важливим аспектом. Розвиток екологічної культури серед громадян та їхнє відчуття відповідальності також вирішально важливі для успішного впровадження новітніх технологій у переробці продукції тваринництва та забезпечення чистого навколишнього середовища для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Білявський О.О. Стратегія економічного розвитку України. Том.№52. 2023.С. 72 – 83
2. Каратєєва О.І., Коваль О.А., Гроза В.І., Технологія переробки побутових відходів сільського господарства МНАУ. 2020. С. 30 – 128.
3. Писаренко В.М Писаренко П.В. Органічні добрива на захист родючості ґрунту. Полтава 2022. С. 55 – 156.
4. Соколенко М.М. Перспективні напрямки утилізації відходів. 2019. С. 68 – 232

Поліщук Ярослав

аспірант

Носенко Валерій

к.с-г.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ВИКОРИСТАННЯ МІСКАНТУСУ ГІГАНТСЬКОГО ДЛЯ ФІТОРЕМЕДІАЦІЇ ҐРУНТУ

Міскантус гігантський алотриплоїдний гібрид, отриманий в результаті природного схрещування диплоїдного *M. sinensis* з тетраплоїдним *M. sacchariflorus*. Продуктом цього схрещування є вид з 57 хромосомами та основним числом хромосом 19, що розмножується лише вегетативно поділом кореневища та завдяки своїй стерильності має низьку генетичну мінливість.